

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-947/08-02

Název školy: **Základní škola Čáslav, Nám. Jana Žižky
z Trocnova 182, okres Kutná Hora**

Adresa: Základní škola Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182
286 01 Čáslav

Identifikátor: 600 046 354

IČO: 49 54 10 30

Místo inspekce: Základní škola Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182

Termín inspekce: 3. až 6. červen 2008

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou (dále též škola nebo ZŠ), jejíž činnost vykonává Základní škola Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182, okres Kutná Hora, podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školy s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, podle § 174 odstavec 2 písmeno c) školského zákona.

Inspekční zjištění

I. Základní údaje

Škola po poslední inspekci (v roce 2003) prodělala výrazné změny ve struktuře i obsahu vzdělávání. Po otevření třetí základní školy v Čáslavi v roce 2003 do ní přešla zhruba třetina žáků a i v dalších letech počty žáků klesaly. V roce 2002/2003 měla škola 648 žáků, v letech 2004/2005 345 žáků, 2005/2006 323 žáky a v roce 2006/2007 291 žáka. V současnosti navštěvuje školu 270 žáků, předpoklad pro příští školní rok je 250 – 260 žáků ve 13 třídách 1. až 9. ročníku. Škola je tak počtem žáků nejmenší ze základních škol ve městě. Původně užívaná druhá budova byla v r. 2004 předána do užívání zřizovateli, přesto jsou prostory pro stávající činnost školy dostačující. Snížení počtu žáků mělo společně s dalšími objektivními podmínkami vliv na obsah vzdělávání - zrušení původního zaměření na třídy se rozšířenou výukou tělesné výchovy (má zmíněná třetí škola). S posílením výuky cizích jazyků ústředně předepsanými hodinovými dotacemi je

spojeno i zrušení dříve realizované rozšířené výuky cizích jazyků na druhém stupni. V podmínkách zachycených poslední inspekční zprávou z roku 2003 nastaly změny, které budou v dalším textu zhodnoceny ve vztahu k předpokladům pro naplňování školního vzdělávacího programu a učebních dokumentů a k podpoře rozvoje osobnosti žáka.

V současné době ZŠ poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení a se zřizovací listinou. Od školního roku 2007/2008 jsou žáci 1. a 6. ročníku vzděláváni podle vlastního školního vzdělávacího programu (dále též ŠVP) bez uvedení motivačního názvu (v textu použita charakteristika škola „PODANÉ RUKY“), zbývající ročníky jsou vzdělávány podle programu *Základní škola*.

II. Ekonomické údaje

V kalendářním roce 2005 obdržela škola ze státního rozpočtu finanční prostředky v částce 11 478 610,- Kč. Objem finančních prostředků byl určen na krytí neinvestičních nákladů. Škole byl stanoven limit 40,55 všech přepočtených zaměstnanců. Částka určená na jednotku výkonu (1 žáka) ze státního rozpočtu v roce 2005 činila 35 537,- Kč, skutečné náklady na jednotku výkonu činily 50 774,- Kč. Částka v roce 2006 činila celkem 11 897 626,- Kč, tzn. o 3,65 % vyšší než v roce 2005. Stanovený přepočtený počet zaměstnanců činil 38,77. Stanovený státní příděl na jednotku výkonu činil 40 885,- Kč, skutečnost byla 59 279,- Kč. Celková částka poskytnutá škole v roce 2007 dosáhla výše 11 651 522,- Kč, což představuje pokles proti roku 2006 o 2,07 %. Příčinou je pokles o 52 žáků. Stanovený příděl na jednotku výkonu činil celkem 42 995,- Kč. Zjištěná skutečnost z celkových nákladů školy dosáhla výše 64 524,- Kč. Stanovený přepočtený počet zaměstnanců na rok 2007 byl 37,53.

Kromě výše uvedených prostředků byla škole poskytnuta dotace na státní informační politiku - neinvestice - v roce 2005 v částce 86 250,- Kč, v roce 2006 celkem 228 800,- Kč a v roce 2007 v částce 19 457,- Kč. Prostředky byly použity na nákup počítačů, dataprojektorů a licencí, k financování připojení k internetu a školení zaměstnanců.

Poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu plně nepokryly všechny náklady školy. Škole jsou poskytovány pravidelné dotace od zřizovatele (města) na krytí provozních nákladů. V roce 2005 pokrývala dotace 15,63 % nákladů hlavní činnosti školy, v roce 2006 celkem 17,77 % a v roce 2007 celkem 19,62 % . Další dotace zřizovatele poskytnutá škole v roce 2006 a 2007 v celkové částce 819 630,- Kč byla použita na pořízení investic (zařízení školní kuchyně).

Poskytnuté finanční prostředky ze státního rozpočtu využila škola efektivně a k účelům, na které byly poskytnuty. Finanční prostředky poskytnuté státem umožnily realizaci ŠVP.

III. Hodnocení základní školy

Školní vzdělávací program a obsah vzdělávání

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro 1. – 9. ročník Základní školy ZŠ Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182, okres Kutná Hora je kolektivním dílem většiny pracovníků školy pod řízením proškolené koordinátorky. Českou školní inspekci provedenou srovnávací analýzou tohoto dokumentu bylo zjištěno, že byl zpracován podle požadavků školského zákona a zásad *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Prošel všemi předepsanými procedurami, je ve škole dostupný. Obsah vzdělávání je v ŠVP uspořádán tradičně do jednotlivých předmětů, bez organizační či obsahové integrace. Kontrolou byly zjištěny dílčí nedostatky (chybí charakteristika žáků, mezinárodní spolupráce, obsahuje aktuální učební plán namísto plánu pro všechny ročníky vzdělávané dle tohoto ŠVP, neuvedeny jsou poznámky k učebnímu plánu). Jedná se vesměs o nedostatky odstranitelné - ŠVP je pracovním materiálem.

Změny obsahu vzdělávání odpovídající trendům kurikulární reformy byly i v ročnících, kde se žáci vzdělávají podle programu *Základní škola* ve sledované výuce ve většině případů uplatňovány.

Rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků je umožněn volitelnými předměty a zájmovou činností. Zaměření školy a ŠVP je méně výrazné, než u zbývajících základních škol ve městě, v jiném školním dokumentu škola uvádí mimo jiné vizi rodinné školy se zaměřením na výuku cizích jazyků a výtvarné výchovy. V rámci školy existuje podpora realizace ŠVP mimo jiné dalším vzděláváním pedagogických pracovníků.

Zpracování ŠVP je až na uvedené výjimky v souladu se zásadami pro jeho tvorbu i s určenými principy. Škola má předpoklady pro naplňování ŠVP. Obsah vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti žáků. Školní vzdělávací program a obsah vzdělávání mají standardní úroveň.

Strategie a plánování

Ředitel školy (dále i ŘŠ) zpracoval *Dlouhodobý záměr rozvoje* na roky 2004 – 2008, který jím teprve bude vyhodnocen. Většina cílů byla naplněna, některé i stěžejní však nebudou v tomto období z různých příčin uskutečněny (cíle v personální oblasti, mezinárodní aktivity, udržení počtu žáků). Ekonomická oblast nezahrnuje rozvojové projekty či granty. Dle vyjádření ŘŠ koncepce nebyla předána školské radě, dílčí koncepční záměry jsou součástí pravidelně zpracovávaných a projednávaných výročních zpráv. Koncepce školy byla systematicky konkretizována v dalších plánovacích dokumentech - ročních a měsíčních plánech, plánech jednotlivých orgánů apod. Celkově obsah koresponduje s aktuálními strategickými záměry ČR i Středočeského kraje. Plánování školy je až na výjimku nenaplněných strategických cílů v souladu s reálnými podmínkami školy. Rizikem ve smyslu konkurenčního prostředí ve městě je méně výrazná profilace školy.

Obecné hodnocení a posuzování oblastí uvedených v koncepci a v aktuálních dílčích plánech je prováděno průběžně ročně a v materiálu *Evaluace školy*.

Strategie je stanovena, plánování je v ZŠ funkční, uvedené nedostatky jsou odstranitelné. Celkově zjištěný stav vyhovuje standardu, umožňuje uskutečňování ŠVP a kurikulární reformy.

Ředitel školy a řízení pedagogického procesu

Ředitel školy využívá poradní orgány – zejména pedagogickou radu. Vytvořil vhodné podmínky pro práci školské rady a dobře spolupracuje s dalším rodičovským orgánem. Přínosem je i činnost dalších metodických, poradních či samosprávných orgánů včetně rady žáků.

ŘŠ vydal přehlednou nadstandardně zpracovanou organizační strukturu školy (*Organizační řád školy*) a stanovil orgány či osoby zodpovědné za činnost ve stanovených oblastech, určil povinnosti a další vnitřní pravidla. Organizace vzdělávání, vnitřní i vnější informační systém jsou funkční, podporují vzdělávací cíle. Ředitel motivuje zaměstnance školy k aktivnímu vzdělávání. Škola organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) plánovitě. Dle vyjádření ředitele klima školy ovlivňuje někdy stres a jím uváděné nedostatečné platové ohodnocení (mimo jiné v důsledku vyššího průměrného věku pracovníků a snižujícího se počtu žáků).

Webové stránky školy mají průměrnou úroveň. V předepsaných vnitřních dokumentech (školní řád, výroční zpráva...) byl vyšší počet věcných a formálních nedostatků – úplnost,

správnost, aktuálnost, terminologie. Příkladem dobré praxe je činnost v oblasti propagace školy - jejího výtvarného zaměření.

Řízení pedagogického procesu školy je funkční, podporuje naplňování ŠVP.

Dopad vlastního hodnocení základní školy a vnitřního kontrolního systému

Dle zjištění ČŠI je vlastní hodnocení školy systematický proces. Předložený materiál *Evaluace 2006-2007* strukturou naplňuje požadavky legislativy (zákon a vyhláška uvádějí vlastní hodnocení školy) až na požadavek stanovit oblasti, kde škola dosahuje dobrých výsledků a oblasti s požadavkem zvýšení kvality vzdělávání, včetně stanovení opatření. Provedená SWOT analýza ředitele školy označuje slabé stránky zejména v oblastech, které jsou samotnou školou méně ovlivnitelné. Vlastní *Evaluace* má v převaze pozitivní vyznění.

Kontrolní činnosti probíhají dle stanoveného plánu, pro jednotlivé školní roky jsou používána pravidla (včetně klasifikace sledovaných hodin) a určovány aktuální priority v závislosti na dosaženém stavu nastavených cílů. V četnosti přímých kontrol včetně hospitací zaznamenává ČŠI významné zlepšení oproti stavu z roku 2003. V účinnosti kontrol jsou rezervy – některá zjištění ČŠI (chyby v povinné dokumentaci, v klasifikaci, v tematických plánech a plnění učebních osnov, v kvalitě výuky...) měla však být učiněna samotnou školou. Pro zvyšování kvality vzdělávání jsou některá výše uvedená fakta dílčími limity (přínosy v oblasti příznivého vnitřního klimatu oproti menší razanci při uskutečňování žádoucích změn).

Delegování pravomocí a rozdělení kompetencí v rámci řízení kvality vzdělávání je vhodně vymezeno, je celkově funkční a umožňuje realizaci ŠVP. *Evaluace* je součástí výroční zprávy školy a plní zákonný požadavek být podkladem pro hodnocení ČŠI.

Vlastní hodnocení a vnitřní kontrolní systém školy jsou celkově průměrné a podporují změny ve vzdělávání. Popsaná rizika jsou odstranitelná i přes skutečnost, že některá jsou opakovaným zjištěním.

Personální podmínky

Pedagogický sbor je v současné době stabilizovaný, k datu inspekce pracovalo ve škole celkem 19 učitelů. Jediná učitelka prvního stupně nespĺňuje kvalifikační podmínky pro základní školu a další tři mají kvalifikaci pro jiný stupeň ZŠ, než většinou vyučují. Nadpoloviční počet učitelů (11) vyučuje předmět mimo vystudované předmětové zaměření, týdně je tak v celé škole odučeno více než 45 % hodin. Ve škole chybí učitelé s kvalifikací pro výuku cizích jazyků (kolize s deklarovaným zaměřením školy), zeměpisu, fyziky, informatiky a hudební výchovy. Příznivá není ani věková struktura učitelského sboru. Na prvním stupni je všech šest učitelek ve věkové kategorii nad 46 let, na druhém stupni v této věkové kategorii je deset učitelů a tři ve věku 31 – 46 let. Oproti stavu z roku 2003 se snížil počet mužů, v platnosti částečně zůstává i zjištění z r. 2003 o obtížném opouštění tradičního stylu práce – sám ředitel tento fakt uvádí v *Evaluaci 2006-2007*. Nedostatky v kvalifikovanosti a věkové struktuře učitelského sboru do budoucna představují pro školu potenciální riziko. Ředitel školy si situaci uvědomuje a řešení dlouhodobě řadí mezi priority své práce, ale k datu inspekce bez žádoucího zlepšení. DVPP je založeno zejména na potřebách školy - v letošním školním roce je správně zaměřeno zejména na efektivní metody učení, zavádění ŠVP do praxe, prevenci patologických jevů a jazykové vzdělávání. Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, se kterými pracují pověřeni pracovníci s příslušným specializovaným vzděláním.

Personální podmínky školy jsou průměrné, umožňují realizaci ŠVP, jsou předpokladem pro podporu osobnostního rozvoje žáků.

Bezpečné prostředí pro vzdělávání

Škola vytváří velmi dobré podmínky pro zdravý vývoj žáků i pro jejich bezpečnost při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech včetně poskytování školských služeb. Velmi obsáhle a pečlivě jsou zpracovány vnitřní bezpečnostní předpisy.

Od 1. 9. 2004 odpadla nutnost přecházení žáků z vedlejší budovy. Stravování je zajištěno v nově rekonstruované jídelně, možnosti dodržování pitného režimu jsou vedle nákupu školního mléka také prostřednictvím automatu na nápoje. Učebny jsou postupně vybavovány novým nábytkem, dílčím nedostatkem je nedostatečný počet stavitelných židlí a stolů a omezené prostory pro relaxaci žáků. Bezpečnosti žáků je věnována náležitá pozornost. Poučení o zásadách bezpečnosti se jim dostává často.

Od 1. 4. 2004 škola využívá kamerový systém včetně pořizování záznamu – kamery jsou umístěny u vchodů, záznam s omezeným přístupem je uchovávan po dobu 2 měsíců. Provoz záznamového zařízení nebyl v době inspekce legalizován.

Strategie školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů a šikany vychází z obsahově i formálně kvalitně zpracovaného *Minimálního preventivního programu*. Škola vede knihu úrazů a záznamy o úrazech žáků. Počet evidovaných, registrovaných, odškodněných i úrazů zaviněných druhou osobou zůstává v průběhu posledních čtyř let na stejné výši.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při vzdělávání má ve škole standardní úroveň, oblast není překážkou naplňování ŠVP.

Přijímání ke vzdělávání

Při přijímání žáků se škola řídí příslušnými zákonnými ustanoveními a správným administrativním postupem. Informace o vzdělávací nabídce školy pro veřejnost je uskutečňována prostřednictvím webových stránek, regionálního tisku a informačních letáků. Pro žáky, kteří by přešli do jiného vzdělávacího programu, má škola zajištěnou potřebnou individuální péči.

Přijímání žáků do školy probíhá dle platných legislativních pravidel.

Přínos partnerství pro rozhodování vedení základní školy

Významnými partnery školy jsou zřizovatel a školská rada. Velmi dobrá je spolupráce školy se zřízenou radou rodičů, která se mj. podílí na svolávání třídních schůzek, zprostředkování informací o chodu školy na třídních schůzkách, projednávání důležitých organizačních rozhodnutí atp. Problémy žáků, připomínky k dění ve škole a plánování školních i mimoškolních akcí jsou s vedením školy pravidelně každý týden projednávány v radě žáků. Škola dlouhodobě spolupracuje s dalšími partnery ve městě. Vzájemná spolupráce vychází ze stanovených kompetencí a pozitivně ovlivňuje chod školy. Informovanost rodičů je zajištěna tradičními informačními cestami. Dosud se nepodařilo navázat mezinárodní kontakty.

Partnerství školy je průměrné.

Vnitřní prostředí základní školy

Vedení školy vytváří podmínky pro příznivé sociální a pracovní klima. Prostředí školy je podnětné, vytvořené pracovní podmínky jsou na dobré úrovni. Osobnost žáka je rozvíjena aktivitami v oblasti sociálních kompetencí. Ojedinelé závažné sociopatologické jevy škola řešila ve spolupráci s příslušnými partnery účinně, většinou v počátečním stadiu.

Vedením školy byly zadávány v minulém školním roce dotazníkové a anketní akce, odpovědi byly analyzovány a s výsledky škola pracuje. Žáci cítí sounáležitost se školou, většina učitelů vyjádřila při rozhovorech s členy inspekčního týmu pozitivní hodnocení ukazatelů kvality vnitřního prostředí (vztahy zaměstnanců, úroveň komunikace, atmosféra pro žáky a dospělé, podpora vedení a další). Vzájemná komunikace mezi vedením školy a podstatným okolím je možná přes webové stránky. Pravidla vzájemných vztahů jsou dána *Školním řádem*. Ve sledované výuce se většinou dařilo vytvářet příznivé sociální, emocionální a pracovní klima. Žáci jsou cíleně vedeni k všestranné, účinné, otevřené komunikaci a většinou si vzájemně pomáhají.

Vnitřní prostředí školy je celkově standardní.

Podmínky výuky a jejich využití

V roce 2007 nastaly v oblasti vnitřních materiálních podmínek školy významné pozitivní změny (multimediální učebna s interaktivní tabulí, dataprojektory – celkem 11, úprava šaten – prozatím bez uzamykatelných osobních skříněk aj.). Programové vybavení PC je dobré, prostředky ICT a didaktické techniky byly funkčně využity. Učebny až na výjimky splňují estetické i funkční požadavky. Přínosem je úprava a využití sklepních prostor pro výstavy výtvarných prací. Méně příznivý je stav ve vybavení některých odborných pracoven (nedokončená rekonstrukce učebny chemie, jedna z učeben matematiky nespĺňuje požadavky odborné pracovní...). Příčiny spočívají v postupném využívání finančních prostředků, závisí ale i na osobním přístupu vyučujícího – velmi účelně zařízené a využívané některé třídy zejména na prvním stupni. Problémem zůstává nedostatečná velikost tělocvičny. Rizika a plánovanou obnovu v oblasti podmínek, dle sdělení ředitele, tento projednává se zřizovatelem. Ve srovnání s předcházejícím hodnoceným stavem z roku 2003 je v oblasti podmínek výuky zaznamenán dílčí pokrok, vybavení a prostory školy jsou většinou funkčně využívány.

Materiální podmínky školy a využívání stávajících podmínek pro vzdělávání žáků jsou na standardní úrovni, nejsou výrazným omezením pro plnění stanovených cílů.

V rámci sledované výuky ve **společenskovědních předmětech** bylo sledováno celkem osm vyučovacích hodin. Chybějící předmětové zaměření učitelů (ve 4 případech) nemělo vliv na úroveň výuky. V přístupu učitelů byla patrná jejich snaha o využití dlouholetých pedagogických zkušeností. Vyučující ve většině hospitovaných hodin promyšleným způsobem strukturovali výuku, střídali pracovní činnosti žáků, účelně využívali frontální, kooperativní, individualizované a projektové formy vzdělávání. Žáci ve skupinách písemně zpracovávali řešení zadaných problémů, ve dvou hodinách výklad oživilo dramatizací. Ve většině hodin pracovali s materiály připravenými učiteli, pracovními sešity, učebnicemi či alternativními zdroji informací (s encyklopediemi). Audiovizuální technika byla využita v polovině sledovaných hodin, PC v jedné. Kontrolovaný výběr žákovských písemností měl průměrnou až podprůměrnou úroveň, sešity jsou nedostatečně kontrolované. Nízký počet zapsaných známek v žákovských knížkách byl zaznamenán ve třech třídách.

Vzdělávání ve společenskovědních předmětech má standardní úroveň.

Důležitost **matematiky** je v realizovaných učebních plánech zdůrazněna posílením minimální hodinové dotace na prvním i druhém stupni. V důsledku toho není v tomto školním roce zaveden v minulosti vyučovaný předmět cvičení z matematiky. Sledovaná výuka šesti hodin matematiky měla celkově průměrnou úroveň, jednotlivé hodiny v různé míře naplňovaly deklarované vzdělávací cíle školy a všeobecně platné požadavky zvyšování matematické gramotnosti žáků. Obsahově a metodicky pestřejší byla výuka na prvním stupni. Společným znakem byl pracovní charakter veškeré výuky, vysoký podíl samostatné práce žáků, uplatňování kooperativních metod. V polovině hodin došlo k věcným pochybením (chyby v zadání, výsledcích...). Přístup v požadavcích na úroveň žákovských zápisů a komunikaci žáků byl různý, shodná byla zjištění v matematice v roce 2003. Snížené požadavky a nedůsledná kontrola zápisů na druhém stupni byla v některých případech pro žáky příčinou nepochopení. Až na výjimku nebyla v hodinách patrná diferenciací, malá byla názornost výuky, vyskytly se i hodiny s absencí motivace a hodnocení. Didaktická technika (PC či dataprojektor) byla efektivně využita v jediné vyučovací jednotce. V úrovni pracovních návyků (matematická symbolika, přesnost, odhady, kvalita pomůcek...) byly sledovány rovněž velké rozdíly spočívající v učitelem nastavených, vyžadovaných a sledovaných požadavcích. Na dobré úrovni byly sledované vztahy učitel – žák. Matematickou gramotností se škola dosud systematicky nezabývala. Ve výuce matematiky nebyla oproti hodnocení z roku 2003 celkově zaznamenána žádoucí změna.

Přírodovědné vzdělávání není prioritou zaměření školy. V oblasti materiálního a technického vybavení je pro výuku přírodovědných předmětů standardní stav. Ve sledované oblasti bylo hospitováno osm vyučovacích hodin v předmětech chemie, fyzika, přírodopis a přírodověda. Motivace žáků a jejich zájem o předmět byly pozitivní. Sledované hodiny byly vedeny efektivními vyučovacími metodami s využitím didaktické a výpočetní techniky. V chemii byly vhodně začleněny skupinové pokusy a chemické důkazy látek. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny, předávání poznatků probíhalo převážně za vysoké aktivizace žáků. Ojediněle bylo využíváno sebehodnocení žáků. Rizikem je zajištění výuky převážně pedagogickými pracovníky bez odborné kvalifikace.

Hodnocení žáků

Klasifikační řád (pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků) jsou součástí *Organizačního řádu školy* stejně jako *Školní řád*. Inspekcí zjištěnými nedostatky jsou skutečnosti, že školní řád byl doplněn bez schválení změn školskou radou a označení pravidel hodnocení není součástí školní matriky.

Naplňováním obsahu kurikulární reformy je i zavádění moderních postupů a forem hodnocení – např. předmětových či žákovských portfolií, či prvků sebehodnocení. Pro hodnocení žáků vzdělávaných podle ŠVP a informování zákonných zástupců škola používá běžné informační prostředky.

Ve sledované výuce používali někteří pedagogové i další aktivizující způsoby hodnocení (např. dlouhodobé sledování dílčích podkladů pro hodnocení s účastí žáků), naopak se vyskytly i hodiny bez jakékoli účinné formy hodnocení.

Dílčími nedostatky byly zjištěné skutečnosti - zápisy v žákovských knížkách mají v některých případech nízkou vypovídací hodnotu, klasifikováno nedostatečnou bylo i nesplnění úkolu, používány byly i klasifikační stupně neodpovídající klasifikačnímu řádu.

Hodnocení žáků je celkově funkční, pozitivní jsou zjištění související s modernizací vzdělávání v souvislostech zavádění ŠVP a formách hodnocení podporujících osobnostní rozvoj žáků.

Účelnost a účinnost podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Škola zabezpečuje žákům rovný přístup ke vzdělávání, zohledňuje jejich speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). Ve školním roce 2007/2008 bylo diagnostikováno poradenským zařízením a navrženo k individuální integraci 21 žáků, pro tři žáky škola ve spolupráci s rodiči vypracovala kvalitní individuální vzdělávací plány. Ve sledované výuce byly doporučené závěry poradenských zařízení uplatňovány. Pozitivním příkladem je zasilání prezentací hodin učitelů (např. předmětu zeměpis, český jazyk) žákům do jejich vlastních internetových schránek. Žáci se SVP tak mají možnost znovu sledovat a doplnit obsah výuky, informace, poznámky apod. Organizačně je práce s žáky se SVP zajištěna výchovnou poradkyní, která splňuje kvalifikační předpoklady. Mimořádně nadaní žáci ve škole diagnostikováni nebyli.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je účinná a její úroveň, je průměrná.

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu

Zjišťování výsledků vzdělávání v celém vzdělávacím cyklu probíhá tradičními metodami individuálního ústního nebo frontálního písemného zkoušení sloužícího vyučujícím ke klasifikaci. Dále jsou ve škole již dlouhodobě využívány různé komerční evaluační nástroje. Testy jsou zadávány zpravidla z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů, žáci školy v nich dosahují většinou lepších než průměrných výsledků. Výsledky jsou analyzovány a hodnoceny vedením školy, metodickými orgány a vyučujícími. Kontrolou školní úspěšnosti ze zápisů z pedagogických rad bylo ČŠI zjištěno, že v letošním školním roce největší procento prospěchově ohrožených žáků je v předmětech matematika v 9. ročníku (1. čtvrtletí 43 %) a chemie (3. čtvrtletí téměř 18 % žáků, kterým je předmět vyučován). Naopak úspěšní žáci dosahují velmi dobrých výsledků (1. – 3. místo) v okresních kolech předmětových olympiád a se stejnými umístěními v okresní atletické olympiádě. Škola dlouhodobě sleduje úspěšnost svých absolventů při přijímání do víceletých gymnázií a středních škol. Úspěšnost přijetí žáků v předchozích třech letech činila 100 %.

Škola má předpoklady pro plnění cílů stanovených školským zákonem i vlastním ŠVP. Úspěšnost žáků je průměrná, rizika jsou odstranitelná.

Závěrečné hodnocení

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení a se zřizovací listinou.

Realizace ŠVP je v počátcích. V naplňování stanovených cílů, metodách a vnitřních organizačních předpisech se vyskytují důležitější odstranitelné nedostatky. Celkově však změny odpovídají kurikulární reformě, dosažený stupeň změn je průměrný.

ŠVP je v daných podmínkách reálný, méně výrazný a ve smyslu atraktivity školy účinný je zaměření školy. Základní škola má průměrné předpoklady pro plnění vzdělávacích programů, které v praxi aplikuje, zjištěné nedostatky jsou odstranitelné.

Vývoj školy v období od poslední inspekce je pozitivní v několika směrech – v metodách a formách výuky (kooperativní a projektové prvky), celkově se zlepšilo využívání didaktické techniky a pomůcek, zlepšily se materiální podmínky. Naopak v dalších oblastech nedošlo k žádoucím změnám – v účinnosti kontrolního systému, ve vnitřní diferenciaci ve výuce, v závislosti podmínek pro výuku a požadavků kladených na žáky na individuálních přístupech pedagogů. V personálním zabezpečení výuky většinou vlivem objektivních okolností došlo ke zhoršení situace (nevyvážená věková a odborná struktura). Pozitivním zjištěním je skutečnost, že kvalita výuky a přístupy k inovacím a kurikulární reformě nemají přímou vazbu na délku praxe vyučujících, ani na vystudovanou předmětovou specializaci.

Příležitostí školy je účinnější využití jejího charakteru a vlastností (menší škola, zlepšené prostorové podmínky, umístění ve středu města, dobré vnitřní vztahy – klima školy). Významným rizikem je snižující se počet žáků.

Základní škola svou činností úspěšně podporuje rozvoj osobnosti žáků, zřetelné jsou snahy a dílčí výsledky v naplňování všech šesti klíčových kompetencí daných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání vhodně zakomponovaných ve ŠVP. Výsledky práce školy odpovídají standardu, nadstandardní jsou v jedné z oblastí zaměření – ve výtvarné výchově.

Celkově je škola funkční.

Hodnotící stupnice

<i>Zjištěn výskyt kritických nebo nepřijatelných rizik, nepříznivý stav, rizika jsou kritická nebo nepřijatelná</i>	<i>Zjištěný stav vyhovuje standardu, škola je funkční, rizika jsou přípustná nebo okrajová</i>	<i>Zjištěný stav bez rizik, vyskytují se některé oblasti, které lze hodnotit jako příklady dobré praxe</i>
Podprůměrný stav	Průměrný, funkční, (standardní) stav	Nadprůměrný (nadstandardní) stav

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Čáslav, Žižkovo nám. 182 z 10. 2. 1998 + DODATEK č. 1 z 22. 6. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 2377/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 5. 2. 2007
3. Rozhodnutí KÚ ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení čj. 49124/2007/KUSK ze 16. 4. 2007
4. Jmenování ředitele školy – ŠÚ se sídlem v Kutné Hoře, ze dne 27. 6. 1996
5. Záписы z jednání školské rady od 10. 10. 2006 k datu inspekce
6. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2006/2007, 2005/2006, 2004/2005 včetně jejich součástí *Evaluace*
7. *Kniha úrazů* od roku 2004 ke dni inspekce; *Výkazy o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních* za školní rok 2006/2007, 2005/2006, 2004/2005; záznamy o úrazech za sledované období
8. *Minimální preventivní program pro rok 2007/2008*
9. Plány a hodnocení DVPP, školní rok 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008 (ŘŠ)

10. Školní vzdělávací program pro 1. – 9. ročník Základní školy ZŠ Čáslav, Nám. Jana Žižky z Trocnova 182, okres Kutná Hora – ŠVP 127/07 ze dne 22. 6. 2007
11. Organizační řád školy + jeho součásti Vnitřní řád školy - 2. ŠKOLNÍ ŘÁD a 17. Klasifikační řád – PRAVIDLA HODNOCENÍ – aktuální stav k termínu inspekce
12. Roční Plán práce 2007/2008 (ŘŠ)
13. Rozvrh hodin podle tříd a ročníků ve školním roce 2007/2008; přehled dozorů, školní rok 2007/2008 (ŘŠ)
14. Žákovské knížky žáků 2. – 9. ročníku – výběr; výběr žakovských písemností
15. Inspekční zpráva ČŠI, čj. 036 106/03-2031
16. Dlouhodobý záměr rozvoje 2004 - 2008 (ŘŠ)
17. Aktuální personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy; doklady o vzdělání pedagogů
18. Záznamy z jednání pedagogické rady a záznamy z porad (2005 – 2008)
19. Katalogové listy žáků (včetně podkladů žáků se SVP a IVP – 3 ks), třídní výkazy a třídní knihy všech tříd, aktuální ke dni inspekce
20. Internetové stránky školy (k termínu inspekce)
21. Výsledky žáků v komerčně zadávaných testech – r. 2006 a 2007
22. Závazné ukazatele rozpočtu NIV - upravený rozpočet k 15. 12. 2005 čj. 23105/2005/ŠKO-odd. rozp. ze dne 15. 12. 2005; Závazné ukazatele rozpočtu NIV – upravený rozpočet k 15. 11. 2006 čj. 149115/KUSK úsek rozpočtu, ze dne 1. 11. 2006; Závazné ukazatele rozpočtu NIV – upravený rozpočet k 15. 12. 2007 čj. 179237/2007/KUSK OROZ, ze dne 5. 12. 2007
23. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v r. 2005, ze dne 10. 1. 2006; v r. 2006 ze dne 10. 1. 2007; v r. 2007 ze dne 11. 1. 2008
24. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2005 ze dne 24. 1. 2006; k 31. 12. 2006 ze dne 25. 1. 2007; k 31.12. 2007 ze dne 29. 1. 2008
25. Komparační analýza ŠVP (ČŠI).

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Karel Kumstýř	.....Kumstýř v. r.....
RNDr. Antonín Smrž	.....Smrž v. r.....
Mgr. Jaromír Novák	.....Novák v. r.....
Ing. Jana Strnadová	.....Strnadová v. r.....

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín I.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: ...20. června 2008.....

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Pavel Horký	.....Horký v. r. ....